

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий інститут публічного управління та адміністрування
Кафедра публічного управління та адміністрування

ПРОГРАМА
додаatkового вступного випробування
на навчання за третім освітньо-науковим рівнем «доктор філософії»
галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

Леонід КЛИМЕНКО
(протокол від «__» __ 20__ р. № ____)

Програма вводиться в дію

з «__» __ 20__ р.

В. о. ректора

Леонід КЛИМЕНКО
(наказ від «__» __ 20__ р. № ____)

I. ВСТУП

В Навчально-науковому інституті публічного управління та адміністрування Чорноморського національного університету імені Петра Могили вступники на програму для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування», які здобули ступінь магістра за іншою спеціальністю, окрім іспиту зі спеціальності, складають додаткове вступне випробовування.

В ході додаткового вступного випробовування вступник повинен продемонструвати компетентності і результати навчання, визначені Стандартом вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування».

Мета проведення додаткового вступного випробовування до аспірантури полягає в виявленні достатності рівня знань і навичок вступників для опанування ними освітньо-наукової програми підготовки третього рівня вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування».

Програма додаткового вступного іспиту до аспірантури за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» є викладення основних вимог до вступників, надання їм вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, що виноситься на додаткове вступне випробовування, критеріїв його оцінювання та процедури проведення.

Програма складається зі вступу, основної частини, в якій викладено повний перелік навчального матеріалу, що виноситься на додаткове вступне випробовування, та прикінцевих положень, в яких, зокрема, вміщено критерії оцінювання, списку літератури, з якою рекомендовано ознайомитись до проходження додаткового вступного випробовування.

Формою проведення додаткового вступного випробовування до аспірантури за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» є іспит. Іспит має комплексний характер і базується на навчальних дисциплінах, що формують знання та уміння магістра з публічного управління та адміністрування та визначають рівень його кваліфікації.

Додаткове вступне випробовування до аспірантури за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» полягає у формуванні контингенту здобувачів, найбільш здібних до успішного опанування освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування».

II. ТЕМИ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Концептуальні засади управлінської діяльності

Управління як наукова дисципліна та практична діяльність: феномен, сутність, функції, цілі, принципи, методи, види, форми, рівні, стилі, ролі, фактори, етапи, критерії, показники, результати.

Основні підходи до вивчення управління: класичний, неокласичний, сучасний. Процес управління як упорядкування системи. Системний підхід до управління: поняття, особливості, переваги, недоліки, застосування.

Основні поняття науки управління: влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент Етапи становлення, коло проблем та основні школи загальної теорії управління: наукове управління, адміністративна школа, школа людських відносин, школа прийняття рішень, школа соціальної системи, школа математичного моделювання, школа ситуаційного управління, школа стратегічного управління, школа якості.

Соціальне управління як вид управління: поняття, сутність, предмет, об'єкт, суб'єкт, мета, завдання, функції, принципи, методи, механізми, інструменти, форми, структура, моделі, типи, стилі, ролі, фактори, етапи, критерії, показники, результати. Характерні риси соціального управління.

Політичне управління як вид соціального управління: поняття, сутність, предмет, об'єкт, суб'єкт, мета, завдання, функції, принципи, методи, механізми, інструменти, форми, структура, моделі, типи, стилі, ролі, фактори, етапи, критерії, показники, результати. Два аспекти політичного управління: адміністративно-правовий (примусовий) та впливово-виховний (переконання). Поняття про соціально-політичне управління.

Управлінська діяльність в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови: поняття, сутність, особливості, проблеми, виклики, перспективи, напрями, стратегії, тактики, ризики, загрози, можливості, обмеження, ресурси, партнери, конкуренти, стейкхолдери, цільові групи.

Тема 2. Основи теорії та практики публічного управління та адміністрування

Сутність публічного управління та адміністрування. Функції публічного управління в умовах динамічних змін сучасного світу. Підходи до вивчення публічного управління. Моделі публічного управління, їхні переваги та недоліки. Тенденції та виклики сучасного публічного управління в Україні в умовах війни та повоєнної відбудови. Принципи публічного управління. Цілі та завдання публічного управління та адміністрування Механізми та інструменти взаємодії публічного управління з громадянами та суспільством. Форми та рівні публічного

управління, їхня координація та інтеграція. Стандарти та критерії ефективності та якості публічного управління. Проблеми та ризики публічного управління, способи їхньому запобіганню. Теорії та концепції лідерства в публічному управлінні та їхнє застосування в управлінській практиці в Україні. Теорії та концепції організаційної культури публічного управління. Теорії та концепції державної служби та її реформи. Теорії та концепції державної відповідальності та прозорості в публічному управлінні. Теорії та концепції державної безпеки та захисту в публічному секторі.

Тема 3. Сучасні підходи та методи аналізу публічної політики

Публічна політика, її типи та характеристики. Поняття, ознаки та природа публічного управління та публічної політики. Цілі публічного управління. Інструменти публічного управління та публічної політики. Процедури публічної політики. Сучасна (традиційна) модель публічного управління. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада. Нова модель публічного управління: обслуговування замовників (клієнтів); кваліфікація і компетенція кадрів адміністрації; інформаційна система (управління адміністрацією); організаційна система (структура). Оцінювання та вимірювання ефективності, ефективності, релевантності, зміни, впливу та інших параметрів публічних політик та програм. Використання та вплив результатів аналізу та оцінювання публічних політик та програм.

Тема 4. Публічна служба в Україні

Публічна служба, її характеристики та функції. Публічна служба та публічні службовці. Види публічної служби. Принципи публічної служби. Посади в органах публічної служби: види та категорії посад в органах публічної влади. Управління публічною службою. Державна політика у сфері публічної служби. Організація управління публічною службою. Управління службою в органі державної влади.

Вступ на публічну службу. Умови вступу на публічну службу. Відбір кандидатів на публічну службу. Порядок проведення конкурсу на посади публічної служби. Підготовча служба та призначення публічних службовців. Правовий статус публічного службовця. Основи правового статусу публічного службовця. Обов'язки публічного службовця. Права публічного службовця. Обмеження, пов'язані зі статусом публічного службовця. Етика публічної служби. Відповідальність публічних службовців. Адміністративна відповідальність публічних службовців. Кримінальна відповідальність публічних службовців. Дисциплінарна відповідальність публічних службовців.

Тема 5. Система органів державної влади в Україні

Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні. Поняття публічної адміністрації. Поняття і види суб'єктів (суб'єкти адміністративного права і суб'єкти адміністративних правовідносин) публічної адміністрації.

Президент України: повноваження щодо виконавчої гілки влади.

Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби, що створюються Президентом України для здійснення своїх повноважень. Адміністративно-правовий статус Офісу Президента України. Інститут представників Президента України. Адміністративно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України.

Поняття і види органів виконавчої влади. Система органів виконавчої влади. Класифікація органів виконавчої влади за масштабом діяльності. Вищі, центральні, місцеві органи виконавчої влади, характеристика їх адміністративно-правового статусу. Кабінет Міністрів України. Міністерства, державні агентства, інспекції, служби та центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Реформування організаційної структури державного управління в Україні.

Теоретичні засади правового забезпечення децентралізації державного управління. Поняття і сутність децентралізації. Місцеве самоврядування як форма децентралізації влади та гарантія демократичного політичного режиму. Децентралізація влади як засіб забезпечення надання якісних адміністративних послуг на рівні територіальної громади. Концепції децентралізації управління: європейський та світовий досвід децентралізації управління.

Тема 6. Інформація та комунікації в публічному управлінні.

Місце інформації у публічному управлінні. Поняття «інформація», «дані», «знання» та їх взаємозв'язок. Характеристики та властивості інформації. Відкриті та закриті дані в публічному управлінні. Критерії відкритості даних. Модель відкритості даних Тіма Бернерса-Лі. Таємна, конфіденційна та службова інформація.

Комунікації з громадськістю. Форми і методи консультацій з громадськістю. Інформаційний запит. Оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних. Стратегія розвитку відкритих даних в Україні. Особливості застосування функціоналу єдиного державного порталу відкритих даних data.gov.ua в публічному управлінні. Державна інформаційна політика. Основні напрями, суб'єкти, гарантії та права на інформацію, масова інформація та засоби масової

інформації, інформаційна продукція та інформаційна послуга, відповідальність за порушення законодавства про інформацію

Тема 7. Аналіз політики та врядування.

Державна політика і демократичне врядування. Цикл вироблення політики - етапи формування і реалізації державної політики. Повноваження органів влади у формуванні і реалізації політики. Зміст державної політики. Політика як процес: затрати, результати, впливи і наслідки. Рішення щодо політики. Лідерство і цінності у формуванні політики. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі. Процедури аналізу політики. Види аналізу політики. Економічний, політичний і соціальний аналіз.

Тема 8. Громадський моніторинг, громадська експертиза та громадський контроль

Реалізація права громадян на участь в управлінні державними справами. Принцип підзвітності органів влади. Зміст, форми та характер участі організацій громадянського суспільства в процесі вироблення державної політики.

Організація та проведення громадської експертизи діяльності органів влади. Інституційне та організаційне забезпечення громадської експертизи діяльності органів влади в Україні. Процедура проведення громадської експертизи. Оформлення результатів та рекомендацій громадської експертизи. Контроль за врахування рекомендацій.

Планування та проведення громадського моніторингу. Мета та особливості громадського моніторингу. Етапи проведення громадського моніторингу. Оцінка результатів громадського моніторингу.

Тема 9. Розвиток електронного урядування

Електронне урядування: поняття, сутність, актуальність, мотивація запровадження та функціонування. Основні принципи, пріоритети та напрямки розвитку електронного урядування. Моделі електронного урядування.

Впровадження електронного урядування в Україні. Основні етапи розвитку електронного урядування в Україні. Центральні органи влади відповідальні за формування та реалізації політики щодо впровадження електронного урядування.

Зарубіжний досвід впровадження електронного урядування. Звіти ООН щодо розвитку електронного урядування. Індекс розвитку електронного урядування та його складові. Основні моделі і підходи до впровадження електронного урядування в зарубіжних країнах. Аналіз кращих практик впровадження електронного

урядування. Досвід впровадження електронного урядування в Європейському Союзі. Поняття, основні характеристики та класифікація електронних державних послуг. Фази реалізації електронних державних послуг. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг. Електронні закупівлі. Обов'язкові електронні послуги в Європейському Союзі та в Україні: порівняльний аналіз.

Тема 10. Електронна демократія та її основні складові

Сутність електронної демократії. Основні етапи розвитку електронної демократії. Особливості сучасного етапу розвитку електронної демократії в Україні. Основні проблеми і перспективи розвитку електронної демократії. Особливості розвитку електронної демократії в Україні та зарубіжних країнах. Електронна участь громадян у процесі прийняття управлінських рішень. Інструменти електронної демократії. Електронні звернення. Електронні петиції. Електронне голосування. Електронні консультації щодо політики та законодавства. Електронний парламент в Україні та світі. Організаційно-правові та інституційні засади побудови й функціонування електронного парламенту.

ІІІ. ПРИКЛАД БІЛЕТУ З ПИТАННЯМИ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

*Вступний іспит на здобуття ступеня доктора філософії
за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування»
зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування»*

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ

1. Публічне управління: зміст поняття і його характеристика.
2. Громадське управління як результат реалізації влади.
3. Основні етапи розвитку електронної демократії.

Директор ННПУА

Володимир Ємельянов

IV. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

(галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування»)

1. Адміністративна відповідальність публічних службовців.
2. Адміністративно-правовий статус Офісу Президента України.
3. Адміністративно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України.
4. Адміністративно-територіальна реформа та її співвідношення з адміністративною реформою.
5. Адміністративно-територіальний та організаційний аспекти публічного адміністрування.
6. Аналіз кращих практик впровадження електронного урядування.
7. Взаємовідносини і взаємодії державних органів управління з муніципальним управлінням, з бізнес співтовариством.
8. Види аналізу політики. Економічний, політичний і соціальний аналіз.
9. Види та категорії публічної служби за статусом, умовами та режимом роботи.
10. Використання та вплив результатів аналізу та оцінювання публічних політик та програм.
11. Вищі, центральні, місцеві органи виконавчої влади, характеристика їх адміністративно-правового статусу.
12. Відбір кандидатів на публічну службу.
13. Відкриті та закриті дані в публічному управлінні. Критерії відкритості даних. Модель відкритості даних Тіма Бернерса-Лі. Таємна, конфіденційна та службова інформація.
14. Відповідальність публічних службовців.
15. Впровадження електронного урядування в Україні.
16. Громадське управління як результат реалізації влади.
17. Дайте визначення поняття «Публічне адміністрування».
18. Державна інформаційна політика.
19. Державна політика і демократичне врядування.
20. Державна політика у сфері публічної служби.
21. Децентралізація влади як засіб забезпечення надання якісних адміністративних послуг на рівні територіальної громади.
22. Дисциплінарна відповідальність публічних службовців.
23. Досвід впровадження електронного урядування в Європейському Союзі.
24. Електронна участь громадян у процесі прийняття управлінських рішень.
25. Електронне голосування. Електронне урядування: поняття, сутність, актуальність, мотивація запровадження та функціонування.

26. Електронний парламент в Україні та світі.
27. Електронні закупівлі.
28. Електронні звернення. Електронні петиції.
29. Електронні консультації щодо політики та законодавства.
30. Етика публічної служби.
31. Зарубіжний досвід впровадження електронного урядування.
32. Звіти ООН щодо розвитку електронного урядування. Індекс розвитку електронного урядування та його складові.
33. Зміст державної політики.
34. Зміст, форми та характер участі організацій громадянського суспільства в процесі вироблення державної політики.
35. Інститут представників Президента України.
36. Інституційне та організаційне забезпечення громадської експертизи діяльності органів влади в Україні.
37. Інструменти електронної демократії.
38. Інструменти публічного управління та публічної політики.
39. Інформація та комунікація в соціальному управлінні. Види комунікації.
40. Кабінет Міністрів України. Міністерства, державні агентства, інспекції, служби та центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом.
41. Класифікація органів виконавчої влади за масштабом діяльності.
42. Комунікації з громадськістю.
43. Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні.
44. Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби, що створюються Президентом України для здійснення своїх повноважень.
45. Концепції децентралізації управління: європейський та світовий досвід децентралізації управління.
46. Кримінальна відповідальність публічних службовців.
47. Лідерство і цінності у формуванні політики.
48. Лідерство на публічній службі, розвиток та застосування.
49. Методи публічного управління, які базуються на владі, дисципліні та відповідальності.
50. Мета та особливості громадського моніторингу. Етапи проведення громадського моніторингу. Оцінка результатів громадського моніторингу.
51. Місце інформації у публічному управлінні.
52. Місцеве самоврядування як форма децентралізації влади та гарантія демократичного політичного режиму.
53. Місцеві державні адміністрації в системі державного управління.
54. Моделі публічного управління, їхні переваги та недоліки.
55. Нова модель публічного управління: обслуговування замовників (клієнтів); кваліфікація і компетенція кадрів адміністрації; інформаційна система

(управління адміністрацією); організаційна система (структура).

56. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг.

57. Обов'язкові електронні послуги в Європейському Союзі та в Україні: порівняльний аналіз.

58. Оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних.

59. Організаційно-правові та інституційні засади побудови й функціонування електронного парламенту.

60. Організація та проведення громадської експертизи діяльності органів влади.

61. Організація управління публічною службою. Управління службою в органі державної влади.

62. Основи правового статусу публічного службовця. Обов'язки публічного службовця.

63. Основні школи загальної теорії управління.

64. Основні етапи розвитку електронного урядування в Україні.

65. Основні етапи розвитку електронної демократії.

66. Основні моделі і підходи до впровадження електронного урядування в зарубіжних країнах.

67. Основні напрями, суб'єкти, гарантії та права на інформацію, масова інформація та засоби масової інформації, інформаційна продукція та інформаційна послуга, відповідальність за порушення законодавства про інформацію

68. Основні підходи до вивчення управління: класичний, неокласичний, сучасний.

69. Основні поняття науки управління: влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент.

70. Основні принципи, пріоритети та напрямки розвитку електронного урядування. Моделі електронного урядування.

71. Основні принципи публічного управління.

72. Основні проблеми і перспективи розвитку електронної демократії.

73. Особливості застосування функціоналу єдиного державного порталу відкритих даних data.gov.ua в публічному управлінні.

74. Особливості розвитку електронної демократії в Україні та зарубіжних країнах.

75. Особливості сучасного етапу розвитку електронної демократії в Україні.

76. Оформлення результатів та рекомендацій громадської експертизи. Контроль за врахування рекомендацій.

77. Оцінювання та вимірювання ефективності, ефективності, релевантності, зміни, впливу та інших параметрів публічних політик та програм.

78. Підготовча служба та призначення публічних службовців.

79. Планування та проведення громадського моніторингу.

80. Повноваження органів влади у формуванні і реалізації політики.
81. Політика як процес: затрати, результати, впливи і наслідки.
82. Поняття «інформація», «дані», «знання» та їх взаємозв'язок.
83. Поняття і види органів виконавчої влади.
84. Поняття і види суб'єктів (суб'єкти адміністративного права і суб'єкти адміністративних правовідносин) публічної адміністрації.
85. Поняття комунікації. Комунікація організації з її середовищем.
86. Поняття про соціальне управління. Види соціального управління.
87. Поняття і сутність децентралізації.
88. Поняття про соціально-політичне управління.
89. Поняття публічної адміністрації.
90. Поняття, ознаки та природа публічного управління та публічної політики.
91. Поняття, основні характеристики та класифікація електронних державних послуг.
92. Порядок проведення конкурсу на посади публічної служби.
93. Посади в органах публічної служби: види та категорії посад в органах публічної влади.
94. Права публічного службовця. Обмеження, пов'язані зі статусом публічного службовця.
95. Правові засади публічного управління та адміністрування.
96. Правовий статус публічного службовця.
97. Президент України: повноваження щодо виконавчої гілки влади.
98. Принцип підзвітності органів влади.
99. Принципи публічного управління.
100. Принципи публічної служби.
101. Процедура проведення громадської експертизи.
102. Процедури аналізу політики.
103. Процедури публічної політики.
104. Публічна політика, її типи та характеристики.
105. Публічна служба та публічні службовці. Види публічної служби.
106. Публічна служба, її характеристики та функції.
107. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.
108. Публічне управління та державне управління.
109. Публічне управління та основні підходи до його вивчення.
110. Публічне управління: зміст поняття і його характеристика.
111. Реалізація права громадян на участь в управлінні державними справами.
112. Реформування організаційної структури державного управління в Україні.
113. Система органів виконавчої влади.
114. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика.

115. Соціальне управління як вид управління.
116. Співробітництво та партнерство публічних службовців з іншими суб'єктами публічного управління та суспільства.
117. Стратегія розвитку відкритих даних в Україні.
118. Сутність електронної демократії.
119. Сутність публічного управління та адміністрування.
120. Сучасна (традиційна) модель публічного управління.
121. Тенденції та виклики сучасного публічного управління в Україні в умовах війни та повоєнної відбудови.
122. Теоретичні засади правового забезпечення децентралізації державного управління.
123. Теорії та концепції державної безпеки та захисту в публічному секторі.
124. Теорії та концепції державної відповідальності та прозорості в публічному управлінні.
125. Теорії та концепції державної служби та її реформи.
126. Теорії та концепції лідерства в публічному управлінні та їхнє застосування в управлінській практиці в Україні.
127. Теорії та концепції організаційної культури публічного управління.
128. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції.
129. Умови вступу на публічну службу.
130. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі.
131. Управління публічною службою.
132. Управління як наукова дисципліна та практична діяльність.
133. Управлінська діяльність в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови
134. Фази реалізації електронних державних послуг.
135. Феномен управління та основні підходи до його вивчення.
136. Форми і методи безпосередньої демократії в публічному управлінні.
137. Форми і методи консультацій з громадськістю. Інформаційний запит.
138. Форми та рівні публічного управління, їхня координація та інтеграція. Стандарти та критерії ефективності та якості публічного управління.
139. Функції публічного управління в умовах динамічних змін сучасного світу. Підходи до вивчення публічного управління.
140. Характеристики та властивості інформації.
141. Центральні органи влади відповідальні за формування та реалізації політики щодо впровадження електронного урядування.
142. Цикл вироблення політики - етапи формування і реалізації державної політики.
143. Цілі публічного управління.

V. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань вступників до аспірантури із спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» виставляється відповідно до основних критеріїв та показників рівня знань за такими критеріями:

- «відмінно» (90-100 балів) – досконале знання теоретичних і практичних аспектів курсу з обраної спеціальності;
- «добре» (75-89 балів) – ґрунтовне знання основних питань курсу з обраної спеціальності;
- «задовільно» (60-74 бали) – спеціальності; знання ключових питань з обраної спеціальності;
- «незадовільно» (0-59 балів) – незнання ключових питань з обраної спеціальності, не вміння підкріплювати теоретичні викладки прикладами з практики.

Оцінка «відмінно» виставляється за повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу.

Оцінка «добре» виставляється за повне, правильне та обґрунтоване викладення питання, що містить незначні неточності, які не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (процесу тощо).

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо відповідь є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім правильною.

Оцінка «незадовільно» виставляється якщо вступник не відповів на поставлене запитання, або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань.

Відповідь вступника оцінюється на «відмінно» (90 - 100 балів), якщо вона містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; демонструє знання різних поглядів щодо наукової проблеми; вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у складних та невизначених умовах; містить аналіз змістовного матеріалу, самостійні висновки вступника, формулювання та аргументацію його думки, яка логічно і граматично правильно викладена.

Відповідь вступника оцінюється на «добре» (75 - 89 балів), якщо вона містить повне, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; уміння використовувати теоретичні знання для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у конкретних умовах, при цьому не містить самостійного аналізу питання, містить незначні неточності, які не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища, процесу тощо.

Відповідь вступника оцінюється на «задовільно» (60 - 74), якщо вона є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім

правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей; не є аргументованою; викладена з істотним порушенням логіки подання матеріалу; містить багато теоретичних помилок; свідчить про наявність прогалин у знаннях вступника, який зазнає труднощів у використанні теоретичних знань для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у конкретних умовах.

Відповідь вступника оцінюється на «незадовільно» (0-59 балів), якщо вступник не відповів на поставлене запитання, або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у вступника, або їх безсистемність та поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних положень навчальної дисципліни, відсутність уміння використовувати теоретичні знання для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у конкретних умовах.

VI. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Нормативні акти:

1. Конституція України. від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 44. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України «Про адміністративні правопорушення» від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1984. № 51. Ст. 1122. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року // Відомості Верховної Ради України. - 2015. - № 4. - Ст. 43. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
4. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. № 2939VI : станом на 8 жовт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
5. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 48. - Ст.650. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
6. Закон України «Про засади державної мовної політики» від 03.07.2012 р. № 5029VI : станом на 1 лип. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5029-17#Text>
7. Закон України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 47. - Ст.256. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. - Ст.170. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20-21. - Ст.190. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
10. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 38. - Ст.385. – Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
11. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. // Відомості Верховної Ради України. - 2014. - № 49 - Ст.2056. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
12. Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 32. - Ст. 409. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
13. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII: станом на 8 бер. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

14. Європейська Хартія про місцеве самоврядування [Електронний ресурс]: офіц. текст: [ратифіковано Законом України № 452/97-ВР від 15 липня 1997 року]. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

15. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23 березня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 25. - Ст. 195. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

16. Закон України «Про основи Національної безпеки України» від 21 червня 2018 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2018. - № 31. - Ст. 241. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>

17. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1805-р. «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації:» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-p#Text>

Навчальна та наукова література:

1. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування : колективна монографія / за редакцією Н.Б. Кирич ; Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 267 с.

2. Андріяш В. Євтушенко О. Поняття «публічного управління» у вітчизняному науковому дискурсі. / Публічне управління та регіональний розвиток. Public administration and regional development. - No 1. - 2018. – С.51-65. – Режим доступу: <https://doi.org/10.26693/pard2018.01.01>

3. Баез-Камарго, Клаудія та Йоганна Шенберг. 2023. «Стратегічні антикорупційні комунікації: ресурс для практиків». Робочий документ 45, Базельський інститут управління. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://baselgovernance.org/publications/wp-45>

4. Бакуменко В.Д. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / В.Д. Бакуменко [та ін.] Київ. Видавництво Ліра-К, 2016. 256 с.

5. Баштанник, В.В. Право в публічному управлінні : навчальний посібник / В.В. Баштанник, А.В. Новак, Ф.В. Рагімов, Є.І. Бородін [та 4 інших] ; Національна академія державного управління при Президентові України, Дніпропетровський регіональний інститут державного управління. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 406 с.

6. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: посіб. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.

7. Вступ до публічного адміністрування : навчальний посібник / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с

8. Гордієнко Л. Ю. Публічне врядування : навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко, С. В. Лукашев. - Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 388 с.

9. Державне управління: [навчальний посібник у 3 –х частинах]. /О.Н. Євтушенко, В.І. Андріяш. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 248 с.

10. Долженков О.О. Публічне управління та адміністрування: вступ до спеціальності: навч. посіб. / О. О. Долженков. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 190 с.

11. Євтушенко О.Н. Громада в українській політичній думці ХІХ - першої половини ХХ ст. [Текст] : навч. посіб. / О. Н. Євтушенко, М. С. Іванов, Т. В. Лушагіна ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили, Ін-т держ. упр., Каф. держ. служби. - Миколаїв : вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2010. – 154 с.

12. Євтушенко О.Н. Державне управління: [навчальний посібник у 3 –х частинах]. Ч. 2. Система органів державної влади та місцевого самоврядування України /О.Н. Євтушенко, В.І. Андріяш. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 248 с.

13. Євтушенко О.Н. Андріяш В.І. Державне управління: [навчальний посібник у 3 –х частинах]. Ч. 3. Основи внутрішньої організації державного органу та менеджменту. / О.Н. Євтушенко, В.І. Андріяш. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 248 с.

14. Євтушенко О. Н. Конституційно-правові засади державної влади і місцевого самоврядування в Україні / О. Н. Євтушенко // Гілея (науковий вісник) : [збірник наукових праць] / [гол. ред. В. М. Вашкевич]. – К., 2009. – Вип. 24. – С. 356–363.

15. Євтушенко О.Н. Психологія управління: навчальний підручник / О.Н. Євтушенко, В.М. Ємельянов, В.І. Андріяш, Т.В. Лушагіна. – Миколаїв: Ємельянова Т.В., 2019. – 292с.

16. Євтушенко О.Н. Теоретико-методологічні основи державного управління : [навчальний посібник] / [О. Н. Євтушенко, В. М. Ємельянов, Г. В. Коваль, С. П. Тимофєєв, В. С. Фуртатов]. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. – 268 с.

17. Євтушенко О.Н. Муніципальний менеджмент: [підручник] / О. Н. Євтушенко, В.М. Ємельянов В.І. Андріяш. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. – 404 с.

18. Ємельянов В.М. Державне управління: у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях : [навчальний посібник у схемах, таблицях]. / Євтушенко, В.М. Ємельянов, В.І. Андріяш. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. – 336 с.

19. Інститут місцевого самоврядування в Україні в умовах децентралізації [монографія] / за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. О. Н. Євтушенко, д. держ упр. проф. В.М. Ємельянова, – Миколаїв, 2021. – 209 с.

20. Корчак Н.М., Обушна Н.І. Навчальний посібник «Управління проектами в публічній сфері»: навчальний посібник. Київ: Вид-во «Каравелла», 2022. 272 с.

21. Куйбіда В.С., Пасічник В.М. Засади державної політики національної безпеки України: монографія / за заг. ред. В.С. Куйбіди. Київ: НАДУ, 2020. 488 с.

22. Максвелл Дж. Розвинуь лідера у собі / Пер. з англ.. Н.Гербіш. - К.: Брайт Стар Паблішинг, 2013. - 184 с.

23. Менеджмент: Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

24. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні: Колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. Р. М. Плюща. – К.: РІДНА МОВА,

2016. – 744 с.

25. Модернізація системи управління в умовах цифрового суспільства : монографія. Серія: “Бізнес. Економіка. Фінанси” / за ред. д.е.н. Ю. Є. Петруні, д.е.н. О. Ф. Івашини. - Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2024. - 309 с.

26. Модернізація публічного управління в умовах глобальних змін світового простору : колективна монографія / Львів-Торунь : Ліга-Прес., 2021. - 258 с.

27. Особливості публічного управління та адміністрування : навчальний посібник / В.Д. Бакуменко, І.С. Бондар, В.Г. Горник, В.В. Шпачук ; Міністерство культури України, Київський національний університет культури і мистецтв. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 252 с.

28. Основи публічного управління та адміністрування : навчально-методичний посібник / О.Д. Лазор, О.Я. Лазор, І.Г. Юник ; Міністерство соціальної політики України; Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 267 с.

29. Публічне адміністрування: навч. посіб. / А.С. Даниленко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А.С., д-ра екон. наук, професора Юхименка П.І., д-ра екон. наук, доцента Сокольської Т.В. К.: Центр учбової літератури, 2019. 288 с.

30. Публічне управління: термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. К. : НАДУ, 2018. 224 с.

31. Публічне управління: теоретико-методологічні основи: підручник/ О. Н. Євтушенко, В.М. Ємельянов, В.І. Андріяш. – Миколаїв: Видавництво ЧНУ ім. П. Могили 2025. – 112 с.

32. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.

33. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.

34. Публічне управління та адміністрування : посіб. / Скидан О., Якобчук В., Дацій Н., Ходаківський Є. та ін. ; за заг. ред. О.В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.

35. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / Ю.Г. Кальниш, Т.М. Лозинська, В.І. Тимцуник ; Міністерство освіти і науки України, Полтавська державна аграрна академія. Полтава : РВВ ПДАА, 2015. 279 с.

36. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. - Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с

37. Публічне управління та адміністрування. Радник-консультант органів державної влади: навч.-метод. комплекс / проф. І. П. Бідзюра, проф. Ю. П. Сурмін, доц. Н. В. Грабовенко, доц. В. В. Утвенко, доц. А. М. Шаповалова / за заг. ред. проф.

І. П. Бідзюри, проф. Ю. П. Сурміна, доц. Н. В. Грабовенко. - К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 500 с.

38. Публічне управління = Public Administration : навч. посібник / А.В. Стасишин, Г.В. Капленко, Г.О. Комарницька та ін. ; [за заг. ред. А.В. Стасишина]. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

39. Публічне управління та адміністрування: теоретичні та практичні аспекти: Навч. посібник / С. В. Панченко, О. Г. Дейнека, О. В. Дикань та ін. - Харків: УкрДУЗТ, 2019. - 380 с.

40. Публічне управління: термінологічний словник / уклад.: В.С. Куйбіда, М.М. Білинська, О.Є. Петроє та ін. : за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білинської, О.Є. Петроє. - К. : НАДУ, 2018. - 224 с.

41. Степаненко С., Фролова Є. С79 Публічне управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. 2-ге видання, перероб. і доп. [Електронне видання] / С. Степаненко, Є. Фролова. - Одеса : Фенікс, 2023. -110 с.

42. Цифрове врядування : монографія / О. В. Карпенко, Ж. З. Денисюк, В. В. Наместнік [та ін.] ; за ред. О. В. Карпенка. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020, 336 с.